

WWW.AKOEDU.IR

اولین و با کیفیت ترین

کلاسی های vip کنکور
آگادمی کنکور **در ایران**

جهت دریافت برنامه ی شخصی سازی شده یک **هفته ای**
رایگان کلیک کنید و یا به شماره ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴ **عدد ۱**
را ارسال کنید.

۸۵ تست ادبیات دوازدهم - درس ۳

۱) اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «مجاز - تضاد - تلمیح - پارادوکس - حس آمیزی» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) در وداع دوستان از بس که تلخی دیده‌ام / می‌روم از خویش هر کس می‌برد نام وداع
 ب) نیست یک دل در جهان بی‌داغ عالم‌سوز عشق / هست در زیر نگین عالم سلیمان را تمام
 ج) یاد از نگاه گیر طریق سلوک را / در عین آشنایی مردم رمیده باش
 د) کام و ناکامی در این گلشن هم‌آغوش هم‌اند / بیش‌تر از فصل‌ها در فصل گل باشد ز کام
 ه) دودمان دوستان از پرتو من روشن است / می‌فروزد خون گرم در ره دشمن چراغ
- ۱) ج - الف - ب - ه - د (۲) د - ه - ب - ج - الف (۳) د - ج - ب - ه - الف (۴) د - ج - ب - الف - ه

۲) آرایه‌ی درج‌شده در برابر کدام بیت نادرست است؟

- ۱) ماه مصرم، در حجاب چاه کنعان مانده‌ام / شمع خورشیدم، نهان در زیر دامان مانده‌ام: جناس ناقص
 ۲) هیچ‌کس از بی‌سرانجامی نمی‌خواند مرا / نامه‌ی در رخنه‌ی دیوار نسیان مانده‌ام: تشبیه
 ۳) چون سکندر تشنه‌لب بسیار دارم هر طرف / گرچه در ظلمت نهان چون آب حیوان مانده‌ام: تلمیح
 ۴) بهر رم کردن چون آهو راست می‌سازم نفس / ساده‌لوح آن‌کس که پندارد ز جولان مانده‌ام: حس آمیزی

۳) آرایه‌ی نوشته‌شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) تو مپندار که مهر از دل محزون نرود / آتش عشق به جان افتد و بیرون نرود: حس آمیزی
 ۲) این‌که پیرانه‌سرم صحبت یوسف بنواخت / اجر صبری‌ست که در کلبه‌ی احزان کردم: تلمیح
 ۳) خانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست: تشبیه
 ۴) دردم گذشت از حد معلوم نیست تا خود / سامانم از که خیزد درمانم از که باشد: تضاد

۴) متضاد پیام بیت زیر، در کدام گزینه دیده می‌شود؟

- «در پیشگاه اهل خرد نیست محترم / هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت»
- ۱) فرنگ آیین جمهوری نهاده است / رسن از گردن دیوی گشادست
 ۲) بر فرض، وکیل هم خطا پیشه بود / بر جامعه احترام مجلس فرض است
 ۳) در محیطی که پسند همه دیوانه‌گری ست / عاقل آن است که در کسوت مجنون باشد
 ۴) نصیب مردم دانا به جز خون جگر نبود / در آن کشور که خلقت کرده عادت هرزه‌گردی را

۵ مفهوم همه‌ی ابیات، یکسان است، به‌جز بیت:

- ۱) ترسم آزاد نسازد ز قفس صیادم / آن‌قدر تا که رود راه چمن از یادم
- ۲) بس که ماندم به قفس رنگ گل از یادم رفت / گر چه با عشق وی از مادر گیتی زادم
- ۳) شور شیرین و شکرخنده‌ی دل‌داری نیست / ورنه من در هنر استادتر از فرهادم
- ۴) روز خوبی هم اگر داشته‌ام یادم نیست / گویا یک سره از لانه به دام افتادم

۶ بیت زیر با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

- «چشم همت چون شود خورشید بین / کی شود با ذره هرگز همنشین»
- ۱) تا به بال هنرم همت پروازی هست / گو مده جشن هنر رخصت پرواز مرا
 - ۲) هر که را یک ذره همت داد دست / کرد او خورشید را زان ذره پست
 - ۳) به آهن کز دل آوردم گرفتم دامن همت / خداوندا چه دامن‌گیر آهی کرده‌ام پیدا
 - ۴) هر بلندی که در جهان والاست / همت آدمی از آن بالاست

۷ مفهوم کدام گزینه با بیت زیر یکسان است؟

- «درون خانه‌ی خود هر گدا شهنشاهی است / قدم برون منه از حد خویش و سلطان باش»
- ۱) دولت اگر سلسله جنبان شود / مور تواند که سلیمان شود
 - ۲) در خانه‌ی خود هیچ کسی خرد نباشد / تا جغد بود ساکن ویرانه بزرگ است
 - ۳) شاه را خواب خوش نباید جفت / فتنه بیدار شد چو شاه بخفت
 - ۴) عجب مدار که رسمی است در زمانه قدیم / که سائلان نتوانند سائلان را دید

۸ آرایه‌های ادبی بیت زیر تماماً در کدام گزینه درست آمده است؟

- «شاه شمشادقدان خسرو شیرین‌دهنان / که به مژگان شکند قلب همه صف‌شکنان»
- ۱) تشبیه، مجاز، ایهام، تناسب
 - ۲) استعاره، ایهام، مجاز، حسن تعلیل
 - ۳) حس‌آمیزی، ایهام تناسب، تلمیح، تشبیه
 - ۴) تلمیح، ایهام، تشبیه، جناس

۹ مفهوم کدام بیت، در مقابل آن «غلط» است؟

- ۱) دید در آینه‌ی گل هر که رخسار خزان / از گلستان دیده‌ی خون‌بار می‌آرد برون (عبرت‌پذیری)
- ۲) دندان به دل فشار کز این راه کرده‌اند / جان‌های پاک رخنه به زندان روزگار (توصیه به شکیبایی)
- ۳) می‌توان در پرده حسن یار را بی‌پرده دید / صائب از ارباب معنی باش و صورت را ببین (مذمت تزویر)
- ۴) با آن‌که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (مناعت طبع)

۱۰ مفاهیم «بیگانه‌ستیزی، پایان‌ناپذیری اشتیاق، وارستگی، فرق عادت عاشق» به‌ترتیب ابیات در کدام گزینه دیده می‌شود؟

- الف- هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی‌روزی است روزش دیر شد
 ب- خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌ال‌حزن است
 ج- بگفتا جان‌فروشی در ادب نیست / بگفت از عشقبازان این عجب نیست
 د- با آن‌که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت
- ۱) ج، د، الف، ب ۲) ب، الف، د، ج ۳) ج، د، ب، الف ۴) ب، د، الف، ج

۱۱ آرایه‌های بیت زیر کدام هستند؟

- «از غبار کاروان چون چشم برداریم ما / چون مه کنعان عزیزی در سفر داریم ما»
- (۱) تشبیه، تلمیح، کنایه، ایهام
(۲) استعاره، تشبیه، جناس همسان، تضاد
(۳) تشبیه، استعاره، تلمیح، ایهام تناسب
(۴) تشخیص، ایهام، تلمیح، کنایه

۱۲ در کدام گزینه آرایه‌ها همگی درست است؟

- (۱) در کوی تو معروفم و از روی تو محروم / گرگ دهن‌آلوده یوسف ندریده (اغراق، تلمیح)
(۲) گرچه در صورت گدایی می‌کنیم / گنج معنی در دل ویران ماست (تضاد، تشبیه)
(۳) ماه از اثر مهر رُخت یافت نشانی / زان روی جهانی به جمالش نگران شد (مجاز، جناس)
(۴) آسمان کهنه سبویی است ز میخانه عشق / بحر یک قطره تلخ است ز پیمانۀ عشق (حسن آمیزی، پارادوکس)

۱۳ آرایه‌های «تشبیه، تلمیح، مجاز» در کدام بیت تماماً آمده است؟

- (۱) چون سکندر، عالمی سرگشته در این ظلمتند / تا که را سیراب سازد چشمه حیوان شب
(۲) می‌کند در راه خود دام گرفتاری به خاک / دیده هر کس که چون طاووس دنبال خود است
(۳) کار مرا به مرگ نخواهد گذاشت عشق / این کشتی شکسته به طوفان نمی‌رسد
(۴) چه حاجت است مسیحا به گفت‌وگو آید؟ / حجاب، شاهد عصمت بس است مریم را

۱۴ آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- «ای دام فلک زلف تو دل‌ها چه کنی صید؟ / یوسف که عزیز است به قلب دو سه مفروش»
- (۱) تشخیص، اسلوب معادله، کنایه
(۲) تشبیه، ایهام تناسب، کنایه
(۳) حسن تعلیل، تلمیح، ایهام تناسب
(۴) ایهام تناسب، تلمیح، تضاد

۱۵ آرایه مقابل کدام بیت نادرست است؟

- (۱) غلام همت آنم که زیر چرخ کبود / ز هر چه رنگ تعلق پذیرد آزاد است (حسن آمیزی، استعاره)
(۲) بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت / شور شیرین به سر هر که فتد کوهکن است (تلمیح، تضاد)
(۳) هر که در عشق نمیرد به بقایی نرسد / مرد باقی نشود تا به فنایی نرسد (تناقض، جناس)
(۴) جای مرهم روی زخم من نمک پاشید و رفت / از نمک‌شناس غیر از این نباید چشم داشت (کنایه، ایهام)

۱۶ آرایه مقابل کدام بیت تماماً درست است؟

- (۱) شیرین ننماید به دهانش شکر وصل / آن را که فلک زهر جدایی بچشاند (تشبیه - تناقض)
(۲) بر ماجرای خسرو و شیرین قلم کشید / شوری که میان من است و میان دوست (ایهام - تلمیح)
(۳) نه همین خورشید سرگرم است از سودای او / عشق دارد در دل هر ذره بازاری جدا (اسلوب معادله - کنایه)
(۴) هر لاله که چشم کوهساری بوده است / صد قطره ز خون تاجداری بوده است (حسن تعلیل - تشخیص)

۱۷ در بیت زیر کدام آرایه به کار نرفته است؟

- «سیف فرغانی از آن خسرو ملک سخنی / با چنین طبع که فرهاد چنان شیرینی»
- (۱) تشبیه
(۲) حسن آمیزی
(۳) تلمیح
(۴) ایهام تناسب

- ۱۸ در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟
 (۱) مکن از کس اثاث خانه دریغ / تشنه بینی بر او بیاران میغ
 (۲) بحر رضای توام چرخ ز قصر حیات / خواست به زیر افکند، بخت نگویم گرفت
 (۳) وانکه را خیمه به صحرای فراق زده‌اند / گر جهان زلزله گیرد غم ویرانی نیست
 (۴) با عارض و زلفت قمر و غیر چه باشد؟ / پیش لب و رویت شکر و شیر چه باشد؟
- ۱۹ کدام آرایه‌ها در بیت زیر، مشهود است؟
 «مرا شکر منه و گل مریز در مجلس / میان خسرو و شیرین شکر کجا گنجد»
 (۱) کنایه، ایهام، تناسب (۲) تلمیح، کنایه، حسن تعلیل (۳) اغراق، تشبیه، استعاره (۴) تلمیح، تشبیه، مجاز
- ۲۰ مفهوم عبارت زیر در کدام بیت نیامده است؟
 «روح را خاک نتواند مبدل به غبارش کند زیرا هر دم به تلاش است فرا رود»
 (۱) تا کی کنی عمارت این دامگاه دیو / کآخر تو را به عالم علوی نشیمن است
 (۲) همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نوسفرم
 (۳) شهباز دست پادشهم این چه حالت است / کز یاد برده‌اند هوا نشیمنم
 (۴) زد سحر طایر قدسی ز سر سدره صفیر / که در این دامگه حادثه آرام مگیر
- ۲۱ کدام شاعر در زمینه‌ی ادبیات پایداری آثار برجسته‌ای ندارد؟
 (۱) فرخی سیستانی (۲) ملک‌الشعراى بهار (۳) عارف قزوینی (۴) موسوی گرمارودی
- ۲۲ کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟
 «چنان به جاذبه، شوق خلیفه می‌بردم / که تر نمی‌شودم پای از شط بغداد»
 (۱) بساط سبزه لگدکوب شد به پای نشاط / ز بس که عارف و عامی به رقص برجستند
 (۲) جمال کعبه چنان می‌کشاندم به نشاط / که خارهای مغیلان حریر می‌آید
 (۳) در این زمانه چنان پست شد ترانه‌ی عشق / که در بهار نخیزد ز بلبلان فریاد
 (۴) کم نشاطی نیست آزادی از این وحشت‌سرا / زیر شمشیر شهادت رقص بسمل کرده‌ایم
- ۲۳ با توجه به معنا، کدام گزینه برای کامل کردن بیت زیر مناسب است؟
 «همت پیران دلیل ماست هر جا می‌رویم / قوت پرواز چون داریم ما»
 (۱) پر در کمان (۲) تیر و کمان (۳) تیر از کمان (۴) سیم‌غ جان
- ۲۴ مضمون کلی دو بیت در کدام گزینه یکسان نیست؟
 (۱) انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت
 از باد حوادث متزلزل همه چون کاه / ماییم که چون کوه همانیم که بودیم
 (۲) تا بر اقلیم قناعت خودنمایی کرده‌ایم / بر زمین چون آسمان فرمان‌روایی کرده‌ایم
 هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت
 (۳) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است
 پیش دشمن سپر افکندن من هست محال / در ره دوست گر آماجگه تیر شوم
 (۴) شبی کز سوز دل شد برق آهم آسمان پیما / چو بخت خود سیه کردم سپهر لاجوردی را
 خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌ال‌حزن است

۲۵

در ابیات زیر کدام بیت غلط املائی ندارد؟

- ۱) در دلش تاویل چون ترجیه یافت / طبع در حیرت سوی گندم شتافت
- ۲) ما بحر صلاح رخ ساقی نگذاریم / کان را که بتی هست به محراب نیابد
- ۳) از غرایب زان بیان مدح تو شاعر کند / کز عجایب خود نشان بحر بازرگان دهد
- ۴) هرگز به صورت آمد بی مایع هیچ چیز؟ / خاطر مسوز خیره به اندیشه‌های خام

۲۶

در کدام بیت تمام آرایه‌های «تلمیح، تشخیص، تشبیه، جناس» دیده می‌شود؟

- ۱) یا رب این آتش که در جان من است / سرد کن زان سان که کردی بر خلیل
- ۲) تو نیز باده به چنگ آر و راه صحرا گیر / که مرغ نغمه‌سرا ساز خوش‌نوا آورد
- ۳) دلا چو غنچه شکایت ز کار بسته مکن / که با صبح، نسیم گره‌گشا آورد
- ۴) صبا به خوش‌خبری هدهد سلیمان است / که مژده طرب از گلشن سبا آورد

۲۷

آرایه‌های درج‌شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) ای آفتاب از ورق رویت آیتی / از خوبی تو قصه‌ی یوسف حکایتی: استعاره، تلمیح
- ۲) صبح امید همان است و رخ یار همان / تار آن طره‌ی شب رنگ و شب تار همان: جناس تام، تشبیه
- ۳) تو کیستی، ز کجایی، که آسمان کی‌بود / هزار چشم به راه تو از ستاره گشود: کنایه، تشخیص
- ۴) دوی درد جدایی کجا به صبر توان کرد؟ / بیار شربت وصل از صلیب درد فراقی: واج‌آرایی، تکرار

۲۸

در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود ندارد؟

- ۱) اجانب: بیگانه / چموش: لگدن / احداث شدن: ساخته شدن / بیت‌الحزن: ماتمکده / ثابت‌قدم: دارای اراده‌ی قوی
- ۲) طرف: کنار / گراییدن: حمله کردن / موافق: همراه / بگسل: پاره کن / زل زدن: با چشمی ثابت و بی‌حرکت به چیزی نگاه کردن
- ۳) چهار نعل: آهسته دویدن / ستلانه‌ستلانه: آرام‌آرام / عطا: دهش / فسرده: منجمد / فغان: فریاد
- ۴) کلوخ: پاره‌گل خشک شده به صورت سنگ / مذموم: پیوسته / کله‌خود: کلاه فلزی که در جنگ بر سر می‌گذارند. / معطل: بلا تکلیف / مواضع: مکان‌ها

۲۹

مفهوم کلی همه‌ی ابیات یکسان است؛ به‌جز:

- ۱) ز همت ساخت عیسی بر سپهر چارمین منزل / کلید فتح گردون همت مردانه می‌باشد
- ۲) من همه همت بر اسباب سفر دارم مرا / در حضر ساز مهیا بر نتابد بیش از این
- ۳) اهلی گرت ز نخلی رطب دست کوتاه است / همت بلند دار که روزی مقدر است
- ۴) نیست از همت خود با دو جهانم کاری / همتی دارم اگر هیچ ندارم باری

۳۰

آرایه‌های کدام بیت، درست در برابر آن نیامده است؟

- ۱) از لعل تو آن که ساخت خاتم / بر هیچ نگاشت اسم اعظم (اغراق، استعاره)
- ۲) در دور لب‌ت به روح‌بخشی / بازیچه بود مسیح مریم (ایهام تناسب، تلمیح)
- ۳) در سجده‌ی کعبه‌ی جمالت / مژگان شده راست و ابروان خم (تضاد، حسن تعلیل)
- ۴) از دیده پیرس قصه‌ی دل / از جام شنو حکایت جم (جناس، تشبیه)

۳۱

- کدام بیت در برهه‌ی زمانی متفاوتی از بقیه سروده شده است؟
- ۱) تو از صدمت جنگ بین‌الملل / رهاندی وطن را که بد متهم
 - ۲) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است
 - ۳) جوانی به راه وطن دادم از کف / دریغا وطن رفت و طی شد جوانی
 - ۴) مجلس بر او فتاد و محمدعلی به روس / نزدیک گشت و بس عمل ناصواب کرد

۳۲

- وطن در تمام ابیات زیر مفهومی ملی و میهنی دارد؛ به‌جز:
- ۱) خاک وطن که رفت چه خاکی به سر کنم
 - ۲) هر که را مهر وطن در دل نباشد کافر است
 - ۳) جامی بده به یاد وطنم سلامت ایران
 - ۴) آتش گیر در دهان لب وطن زبانه کن

۳۳

- در کدام مورد، «هر دو» آرایه‌ی مقابل بیت به درستی ذکر شده است؟
- ۱) تویی برابر من یا خیال در نظرم / که من به طالع خود هرگز این گمان نبرم (استعاره - ایهام)
 - ۲) ز زهد خشک ملولم کجاست باده‌ی ناب / که بوی باده مدامم دماغ تر دارد (تشبیه - حس‌آمیزی)
 - ۳) تسلیم شو گر اهل تمیزی که عارفان / بردند گنج عافیت از کنج صابری (واج‌آرایی - تشبیه)
 - ۴) به منجنیق عذاب اندرم چو ابراهیم / به آتش حسرتم فکند خواهندی (تلمیح - تناسب)

۳۴

- آرایه‌های «ایهام، جناس، تلمیح، تناسب» به‌ترتیب، در کدام‌یک از ابیات زیر به کار رفته است؟
- الف) هر کو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید / در رهگذار باد نگهبان لاله بود
 - ب) در چاه فراق هر که افتاده است / ره یابد و هم‌ره رسن گردد
 - ج) هر تیر که از چشم چو بادام تو جست / در خسته دلم چو مغز در پسته نشست
 - د) ز شمس مفخر تبریز جوی شیرینی / از آن‌که هر ثمر از نور شمس باید فر
- ۱) د - ب - ج - الف ۲) ج - ب - الف - د ۳) الف - د - ب - ج ۴) ب - الف - د - ج

۳۵

- با توجه به مختصات غزل اجتماعی تمام ابیات زیر می‌توانند بیتی از یک غزل اجتماعی باشند؛ به‌جز:
- ۱) پیام دوشم از پیر می‌فروش آمد / بنوش باده که یک ملتی به هوش آمد
 - ۲) ز فرقه بازی احزاب دل در آن سر زلف / گذار شانه بر آن طره مشکل افتاده
 - ۳) سلطنت حسن را دوام و بقایی / نیست، مباش ای پسر مخالف جمهور
 - ۴) چو سرزد مهر تابان سر ز خاور / بیامد آن نگار ماه منظر

۳۶

- آرایه‌ی ذکر شده در مقابل همه‌ی ابیات، به‌جز گزینه‌ی درست است.
- ۱) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان / چه باک از موج بحر آن‌را که باشد نوح کشتیان (اسلوب معادله)
 - ۲) گفت: «باید حد زند هشیار مردم، مست را» / گفت: «هشیاری بیار، این‌جا کسی هشیار نیست» (تضاد)
 - ۳) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت (کنایه)
 - ۴) با آن‌که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (ایهام)

۳۷ آرایه‌های درج‌شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) نه پشت پای بر اندیشه می‌توانم زد/ نه این درخت غم از ریشه می‌توانم زد: تشبیه - کنایه
- ۲) خوشم به زندگی تلخ هم‌چو می، ورنه/ برون چون رنگ از این شیشه می‌توانم زد: حس آمیزی - استعاره
- ۳) اگر ز طعنه‌ی عاجزکشی نیندیشم/ به قلب چرخ جفایبیشه می‌توانم زد: ایهام - پارادوکس
- ۴) ندیده است جگرگاه بیستون در خواب/ گلی که من به سر تیشه می‌توانم زد: تشخیص - تلمیح

۳۸ آرایه‌ی مقابل در همه‌ی گزینه‌ها به‌جز نادرست است.

- ۱) ز مصرش بوی پیراهن شنیدی / چرا در چاه کنعانش ندیدی (تضمین - حس آمیزی)
- ۲) به بوی او دل بیمار عاشقان چو صبا / فدای عارض نسرین و چشم نرگس شد (استعاره - تناسب)
- ۳) بر تخت جم که تاجش معراج آفتاب است / همت نگر که موری با این حقارت آمد (تناقض - تلمیح)
- ۴) اگر از پرده برون شد دل من عیب مکن / شکر ایزد که نه در پرده پندار بماند (جناس همسان - کنایه)

۳۹ کدام بیت با بیت زیر، تقابل مفهومی دارد؟

- «ترک این مرحله بی‌همراهی خضر مکن / ظلمات است بترس از خطر گمراهی»
- ۱) سر کن ره گریه تا به مقصود رسی / نزدیک بود به کعبه راه دریا
 - ۲) مستغنی از دلیل بود هر که واصل است / در کعبه حرف قبله نما نشوند کسی
 - ۳) ز کعبه آیم و رشک آیدم به خونابی / که از زیارت دل‌های خسته می‌آید
 - ۴) ای دلیل دل گم گشته خدا را مددی / که غریب از نبرد ره به دلالت برود

۴۰ آرایه‌های تضمین، کنایه، تلمیح، استعاره، ایهام، تمثیل به‌ترتیب در کدام گزینه‌ها وجود دارد؟

- الف- آتش از خانه همسایه درویش مخواه / کان‌چه بر روزان او می‌گذرد دود دل است
ب- از باده چنان مست نگهدار مرا / کز بی‌خبری نماندم در دسری
ج- دل بستن من به تو ساده‌دلی است / وقتی که ز روی پل خرت می‌گذرد
د- دست او را حق چو دست خویش خواند / پس یدالله فوق آیدیم براند
ه- هر آن عاقل که با مجنون نشیند / نباید کردنش جز ذکر لیلی
و- تو خون کسان خوری و ما خون رزان / انصاف بده کدام خون‌خوارتریم
- ۱) ه، ج، الف، د، ب، و ۲) د، ب، ه، الف، و، ج ۳) د، و، ب، الف، ه، ج ۴) د، الف، و، ه، ب، ج

۴۱ در کدام بیت تمام آرایه‌های تناقض، ایهام، تلمیح و تضاد دیده می‌شود؟

- ۱) به بزم می‌پرستان، محتسب خوش عزتی دارد / که چون آید به مجلس، شیشه خالی می‌کند جا را
- ۲) ندارد ره به گردون روح، تا باشد نفس در تن / رسایی نیست در پرواز، مرغ رشته برپا را
- ۳) هوس هر چند گستاخ است، عذرش صورتی دارد / به یوسف می‌توان بخشید تفسیر زلیخا را
- ۴) غنی! روز سیاه پیر کنعان را تماشا کن / که روشن کرد نور دیده‌اش چشم زلیخا را

۴۲ آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

«جای خنده است سخن گفتن شیرین پیشت / که آب شیرین چو بخندی برود از شکر»

- ۱) استعاره، مجاز، کنایه، تلمیح
- ۲) تشبیه، ایهام، مجاز، حسن تعلیل
- ۳) استعاره، ایهام تناسب، تلمیح، تناقض
- ۴) تشبیه، ایهام، استعاره، ایهام تناسب

- ۴۳ اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «اسلوب معادله - کنایه - جناس ناقص - تشبیه - تلمیح» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
- الف) جهان من تویی ای جان و می‌دانم که می‌دانی / که هم نادیده می‌بینی و هم ننوشته می‌خوانی
 ب) ملامت‌گو چه دریابد میان عاشق و معشوق؟ / نبیند چشم نابینا خصوص اسرار پنهانی
 ج) گشاد کار مشتاقان در آن ابروی دل‌بند است / خدا را یک نفس بنشین گره بگشا ز پیشانی
 د) ملک در سجده‌ی آدم زمین‌بوس تو نیت کرد / که در حسن تو لطفی دید بیش از حدّ انسانی
 ه) چراغ‌افروز چشم ما نسیم زلف جانان است / مباد این جمع را یارب غم از باد پریشانی
- ۱) ب - ج - الف - ه - د - د - الف - ب - ج (۳) ب - الف - ج - د - ه (۴) ج - ب - ه - الف - د
- ۴۴ آرایه‌های هم‌ی گزینه‌ها در بیت زیر وجود دارد، به جز
- «دیده‌ام چون پیر کنعان شد سفید از انتظار / تا شنیدم بوی یوسف از گریبان سخن»
- ۱) تلمیح - حس‌آمیزی (۲) استعاره - نغمه‌ی حروف (۳) مجاز - جناس (۴) کنایه - تشبیه
- ۴۵ مفهوم بیت «در دفتر زمانه فُتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت» با کدام بیت زیر قرابت دارد؟
- ۱) هزور هر که شد، دور از وطن شد / زره رفتن، قلم صاحب سخن شد
 ۲) از بی‌خردی بود که با جوهریان / لاف از گه‌ری زنی که در کان تو نیست
 ۳) ز فیض صحبت گفتار اهل علم و خرد / همیشه کار قلم گریه است و نالیدن
 ۴) صیت (شهرت) این دولت بر صورت از آن است بلند / که تو صاحب خرد این سلسله می‌جنبانی
- ۴۶ کدام بیت با ابیات دیگر مضمون مشترک ندارد؟
- ۱) جامه‌ای کو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است
 ۲) کجا می‌توانی ز قلبم ربایی / تو عشق میان من و میهن من
 ۳) خاک لیلای وطن را جان شیرین بر سر افشان / خسروان عشق، درس عبرت از مجنون گرفتند
 ۴) تو رفته‌ای به غریبی و از پریشانی / شده است شام غریبان مرا وطن بی‌تو
- ۴۷ کدام گروه سراینندگان غزل اجتماعی هستند؟
- ۱) فرخی سیستانی، محمدتقی بهار، عارف قزوینی
 ۲) حافظ، سعدی، مولوی
 ۳) عارف قزوینی، محمدتقی بهار، فرخی یزدی
 ۴) محمدحسین بهجت تبریزی، عارف قزوینی، مولوی
- ۴۸ مفاهیم «قیاس ناروا»، «تدبیر و دوراندیشی»، «تهدید»، «بیگانگی‌ستیزی» و «بلندطبعی» در کدام ابیات به ترتیب دیده می‌شود؟
- الف- مرا مادرم نام مرگ تو کرد / زمانه مرا پتک ترگ تو کرد
 ب- گیرم که مارچوبه کند تن به شکل مار / کو زهر بهر دشمن و کو مهره بهر دوست
 پ- با آن‌که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت
 ت- خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحزن است
 ث- تا توان با خصم آتش‌خوی سربر سر منه / تا سر خود را نبینی پیش پا مانند شمع
- ۱) ب، پ، الف، ت، ث (۲) ث، ب، الف، ت، پ (۳) ب، ث، الف، ت، پ (۴) ت، ث، الف، ب، پ

۴۹

آرایه‌های روبه‌روی کدام بیت نادرست است؟

- ۱) قاصد رود از پارس به کشتی به خراسان / گر چشم من اندر عقبش سیل براند (استعاره، اغراق)
- ۲) ملامت‌گوی بی‌حاصل، ترنج از دست نشانسد / در آن معرض که چون یوسف جمال ار پرده بنمایی (تلمیح، کنایه)
- ۳) فغان که داد ز دست ستمگری است مرا / که هرگز نتوان گفت این چه بیداد است (تناقض، تشخیص)
- ۴) دایم از تنگ‌دلی سر به گریبان باشد / هر که چون غنچه در این باغ به زر پردازد (جناس، کنایه)

۵۰

در کدام گزینه عبارت غلط املائی دیده می‌شود؟

- ۱) پس از اطمینان تمام باز گفت که برای رضا و فراغ مخدوم از شداید و سختی‌ها باید پرهیز کرد.
- ۲) چندان که نقاب ظلمت از جمال صبح جهان‌آرا بگشاد، برخاست و مشاوران و خوابگزاران را بخواند.
- ۳) تنی چند از رونده‌گان در صحبت من بودند و ظاهر ایشان به صلاح آراسته و به تواضع شناخته.
- ۴) ما در این هفته حرکت خواهیم کرد و آنچه گفتنی است با خانان ترکستان نهاده آید.

۵۱

آرایه‌ی درج شده در برابر کدام بیت نادرست است؟

- ۱) ماه مصرم، در حجاب چاه کنعان مانده‌ام / شمع خورشیدم، نهان در زیر دامن مانده‌ام: جناس ناقص
- ۲) هیچ‌کس از بی‌سرانجامی نمی‌خواهد مرا / نامه‌ی در رخنه‌ی دیوار نسیان مانده‌ام: تشبیه
- ۳) چون سکندر تشنه‌لب بسیار دارم هر طرف / گر چه در ظلمت نهان چون آب حیوان مانده‌ام: تلمیح
- ۴) بهر رم کردن چو آهو راست می‌سازم نفس / ساده‌لوح آن‌کس که پندارد ز جولان مانده‌ام: حس آمیزی

۵۲

عبارت زیر از کدام اثر، برگزیده شده است؟

- «در بیت الاحزان در آمد و نالید؛ چنانچه هر پرنده بر بالای سر یعقوب بود، بنالید.»
- ۱) گلستان (۲) سیاست‌نامه (۳) قصص الانبیا (۴) کلیله و دمنه

۵۳

آرایه‌های مقابل همه ابیات «کاملاً» درست است، به‌جز:

- ۱) راستی رشته تسبیح گسستن دارد / چون تو ترسا بچه با حلقه زنار آرایی (واج آرایی، حس آمیزی)
- ۲) جهان از زنگ غم بدگل شود چون روی زنگی‌ها / تویی کز شوخ و شنگی‌ها جهانی خوشگل آرایی (تضاد، تشبیه)
- ۳) مرده‌ها زنده کنی گر به صلیب سرزلف / عیسی من به دم مسجد سردار آبی (تلمیح، تشبیه)
- ۴) ماه در ابر رود چون تو بر آبی لب بام / گل کم از خار شود چون تو به گلزار آبی (تضاد، اغراق)

۵۴

هر دو آرایه‌ی نوشته شده در مقابل کدام گزینه، کاملاً درست است؟

- ۱) باز آمد و آورد خزان لشکر سرما / بشکست و هزیمت شد از او لشکر گرما (استعاره - ایهام)
- ۲) زلفش به صفت چون دل ترسا (= مسیحی) سیه آمد / در پیش چلیپا (= صلیب) نه عجب سجده‌ی ترسا (مجاز - تشبیه)
- ۳) کِلکی به جهان در که شنیده است که آن کِلک (= قلم) / گاهی ملک‌الموت بود گاه مسیحا؟ (تناقض - تلمیح)
- ۴) تو جان لطیفی و جهان جسم کثیف است / تو شمع فروزانی و گیتی شب یلدا (تضاد - جناس)

۵۵ آرایه‌های «حس آمیزی - ایهام تناسب - مجاز - کنایه - تلمیح» به ترتیب در کدام ابیات به کار رفته است؟

- الف) بترس از آن که ز سوزنده شعرها گه و بی‌گه / به مجلس‌ت فکند «محتشم» لسان من آتش
 ب) هر که گوید که منم فارغ از این غم، غلط است / هیچ کس نیست که او غرقه‌ی این دریا نیست
 ج) سرچشمه‌ی حیوان به دهان تو تشبیه / کرد از نظر مردم از آن روی نهان است
 د) می‌دهم جان و ستانم عشوه، این داد و ستد / جز که در بازار سودای تو، در بازار کیست؟
 ه) فکر در راه هوای تو ز پا می‌افتد / عقل در کوی خیال تو، به سر می‌گردد
- ۱) الف - ج - د - ه - ب ۲) ه - ب - الف - ج ۳) الف - د - ب - ه - ج ۴) ه - ج - الف - د - ب

۵۶ کدام گزینه با بیت زیر تناسب دارد؟

- فکری ای هم‌وطنان، در ره آزادی خویش / بنمایید که هر کس نکند، مثل من است
 ۱) ز برون کسی نیاید چو به یاری تو اینجا / تو ز خویشتن برون آسپه تبار بشکن
 ۲) مردن از هر چیز در عالم بتر باشد ولی / بنده‌ی بیگانگان بودن ز مردن بدتر است
 ۳) سروری کاو مال مردم برد دزدی رهن است / مژه چون خم شد به سوی چشم، نوک نشتر است
 ۴) دزد وطن هست سیر و آن که همه عمر / بهر وطن بوده جان نثار گرسنه

۵۷ آرایه‌های کدام گزینه همگی در بیت زیر دیده می‌شود؟

- تا شدی یوسف مصر دلم ای جان عزیز / دیده یعقوب و شوم دجله‌ی بغداد شده است
 ۱) تشبیه - استعاره - اغراق - ایهام تناسب ۲) تلمیح - جناس ناهمسان - اغراق - تشخیص
 ۳) استعاره - تناسب - حس آمیزی - ایهام تناسب ۴) تشبیه - تلمیح - تشخیص - حس آمیزی

۵۸ همه‌ی گزینه‌ها، می‌توانند بیتی از یک «غزل اجتماعی» باشند، به جز:

- ۱) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی
 ۲) جور و بیداد کند عمر جوانان کوتاه / ای بزرگان وطن بهر خدا داد کنید
 ۳) وای بر شهری که در آن مزد مردان درست / از حکومت غیر حبس و کشتن و تبعید نیست
 ۴) در جهان کهنه مائد نام ما و «فرخی» / چون ز ایجاد غزل طرح نوافکنندیم ما

۵۹ کدام گزینه با بیت «با آن‌که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»

تناسب معنایی ندارد؟

- ۱) ای هوس شکر قناعت کن که استغنا‌ی فقر / بر سر ما چتر شاهی کرد برگ کاه را
 ۲) بی‌کسب قناعت نتوان یافت دل جمع / از بستن منقار طلب، دانه طلب کن
 ۳) ز شور مجمع امکان به بی‌مغزی قناعت کن / که چون دف جز صدای پوست زین چنبر نمی‌خیزد
 ۴) قناعت ساحل امن است، افسون طمع مشنو / مبادا کشتی درویش در کام نهنگ افتد

۶۰ در چند بیت آرایه‌ی «تلمیح» وجود دارد؟

- (الف) در داستان نیاید اسرار عشق‌بازان / کان‌جا که قاف عشق است دستان چه کار دارد؟
 (ب) جان بی‌جمال جانان پیوند جان نجوید / چیزی که دل نخواهد با جان چه کار دارد؟
 (ج) عاقل کج‌دهد جان در آرزوی جانان / در خانه‌ی بخیلان مهمان چه کار دارد؟
 (د) حاکم چو عشق باشد فرمان عقل مشنو / کشتی چو نوح سازد کنعان چه کار دارد؟
 (ه) «خواجو» سرشک خونین بر چهره چند باری / جایی که مهر باشد باران چه کار دارد؟
- (۱) پنج (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۶۱ در همه‌ی گزینه‌ها آرایه‌ی «تلمیح» وجود دارد، به‌جز

- (۱) گفت آن یار کز او گشت سرِ دار بلند / جرمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد
 (۲) چون جواب احمق آمد خامشی / این درازی در سخن چون می‌کشی
 (۳) رخنه در دل عاشقان را از شکرخندش نماند / شهد شیرین است اما نیست شیرین این قدر
 (۴) این مه که چون منیژه لب چاه می‌نشست / گریان به تازیانه‌ی افراسیاب رفت

۶۲ کدام گزینه با بیت «با آن‌که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت» تناسب معنایی دارد؟

- (۱) از من بی‌دل قناعت کن به فریاد حزین / هم‌چو تار ساز نقد ناتوانان زاری است
 (۲) هشدار که در سایه‌ی دیوار قناعت / خوابی ست که در خواب پر و بال هما نیست
 (۳) ز حرف و صوت مرد بوی تحقیقی نمی‌آید / به هذیان کن قناعت از لب گویای خوابیده
 (۴) با خیال او قناعت می‌کنم، من کیستم / تا وصالش در دل افتد وارم بگذرد؟

۶۳ در کدام گزینه همه‌ی آرایه‌های «استعاره - کنایه - تلمیح - نغمه‌ی حروف - تشبیه - جناس ناقص» وجود دارد؟

- (۱) تو بودی کام دل ای نخل خوش‌پیوند، جانم را / نبیوندد به کام دل، تو را هر کس برید از من
 (۲) نگیرم رونمای گوهر دل، هر دو عالم را / به سیم قلب نتوان ماه کنعان را خرید از من
 (۳) ز بارِ دل بهار زندگی دامن کشید از من / وگرنه هم‌چو نخل طور آتش می‌چکید از من
 (۴) به حرفی عقل شد بیگانه از من، عشق را نازم / که با آن بی‌نیازی، ناز عامل می‌کشید از من

۶۴ در متن زیر چند غلط‌املائی وجود دارد؟

«صواب آن است که هر دو تن حق طلبید، که صاحب حق را مظفر باید شمرد؛ اگر چه حکم به خلاف رای او باشد؛ و طالب باطل را مخزول پنداشت؛ اگر چه حکم بر وفق مراد او رود، و اهل دنیا را از متاع و مال و دوستان این جهان موجب فراق خاطر نگردد، مگر ثواب کردار نیک که برای آخرت ذخیره گردانند و عاقل باید که دل در کسب حطام فانی نبندد و از لَهو و معاسی ابا کند.»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۶۵

معنی واژه «همت» در بیت زیر با مفهوم آن در کدام گزینه متناسب است؟

«همت بدرقه راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نوسفرم»

- ۱) بهر آسایش سخن کوتاه کن / در عوضمان همتی همراه کن
- ۲) همت آن است کز آوازه‌ی احسان گذرد / هر که این بادیه را طی نکند حاتم نیست
- ۳) ذره را تا نبود همت عالی حافظ / طالب چشمه‌ی خورشید درخشان نشود
- ۴) به همت برآر از ستیزنده شور / که بازوی همت به از دست زور

۶۶

مفهوم واژه «همت» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) پیوسته ثنا گفت فلک همت این را / همواره دعا گفت ملک دولت آن را
- ۲) فروغ جوهر هرکس به قدر همت اوست / به چشم آتش اگر سرمه‌ای است خاشاک است
- ۳) بر سر تربت ما چون گذری همت خواه / که زیارتگه رندان جهان خواهد بود
- ۴) چو باد از خرمن دوفان ربودی خوشه‌ای تا چند / ز همت خوشه‌ای بردار و خود تخمی بکار آخر

۶۷

آرایه‌های مقابل کدام بیت نادرست است؟

- ۱) ای دل از سیل فنا بنیاد هستی برکنند / چون تو را نوح است کشتیان، ز طوفان غم مخور (تشبیه و تلمیح)
- ۲) اول از دشمنان برآور گردد / آخر از دوستان چه می‌خواهی (کنایه و تضاد)
- ۳) ای پیر، آفتاب جوانی غروب کرد / نزدیک گشت شام و ببااید به خانه رفت (تشخیص و استعاره)
- ۴) ای ماه من چرا ستم از سر گرفته‌ای / از من چه دیده‌ای که نظر برگرفته‌ای (استعاره و کنایه)

۶۸

کدام بیت فاقد آرایه «تلمیح» است؟

- ۱) گفتم که ساحری ز که آموخت سامری / گفتم که کافر سحرآفرین من
- ۲) گفتم که الامان ز دم آستین من / گفتم که الحذر ز دل آهنین من
- ۳) ز عاشق هیچ کس معشوق را بهتر نمی‌بیند / برو از دیده وامق نظر در حسن عذرا کن
- ۴) یا چو خضر از روی بینش پای در ظلمت گذار / یا چو اسکندر دل از سرچشمه حیوان بکن

۶۹

کدام گزینه با عبارت «مردان بار را به نیروی همت و بازوی حمیت کشند، نه به قوت تن» تناسب معنایی ندارد؟

- ۱) ذره را تا نبود همت عالی حافظ / طالب چشمه‌ی خورشید درخشان نشود
- ۲) مگر بازوی همت، دستگیر کوهکن گردد / وگر نه از دهان تیشه بوی شیر می‌آید
- ۳) تو منگر در نهاد و بنیت من / نگه کن در کمال نیت من
- ۴) برد هر کسی بار در خورد زور / گران است پای ملخ، پیش مور

۷۰ در همه ابیات نقش دستوری ضمیر مشخص شده یکسان است، به جز:

- ۱) دریاب که مبتلای عشقم / آزاد کن از بلای عشقم
- ۲) کز عشق به غایتی رسانم / کاو ماند اگرچه من نمانم
- ۳) گرچه ز شراب عشق مستم / عاشق تر از این کنم که هستم
- ۴) گو، یا رب از این گزاف کاری / توفیق دهم به رستگاری

۷۱ در بیت «بیامد که جوید ز ایران نبرد / سر هم نبرد اندر آرد به گرد» کدام کلمه مجاز است؟

- ۱) نبرد
- ۲) ایران
- ۳) هم نبرد
- ۴) گرد

۷۲ نقش دستوری موصوفها در بیت زیر چیست؟

- چنین آن دو ماهر در آداب ضرب / ز هم رد نمودند هفتاد حرب
- ۱) نهاد - مضاف‌الیه
 - ۲) مضاف‌الیه - مفعول
 - ۳) نهاد - مفعول
 - ۴) مضاف‌الیه - نهاد

۷۳ معنی واژه «همت» در همه ابیات با بیت زیر یکسان است به جز گزینه

- شربتی آب از آن زلال چو نوش / یا به همت ببخش یا بفروش
- ۱) به دانش بزرگ و به همت بلند / به بازو دلیر و به دل هوشمند
 - ۲) غلام همت آن نازنینم / که کار خیر بی روی و ریا کرد
 - ۳) گراما دنیا نباشد خاکدانی گو مباش / باز عالی همتم، زاغ آشیانی گو مباش
 - ۴) مزدور خفته را ندهد مزد هیچ کس / میدان همت است جهان، خوابگاه نیست

۷۴ نقش واژه‌های مشخص شده به ترتیب کدام است؟

- «مرغ روحم که همی زد ز سر سدره صفیر / عاقبت دانه خال تو فکندش در دام»
- ۱) نهاد، مسند، قید، نهاد
 - ۲) مسند، مفعول، مفعول، نهاد
 - ۳) مسند، مفعول، قید، مفعول
 - ۴) نهاد، مفعول، قید، مفعول

۷۵ نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، کدام است؟

- «یکی گفتش ای پیر بی عقل و هوش / عجب رستی از قتل، گفتا خموش»
- ۱) متمم، قید، نهاد
 - ۲) متمم، متمم، مسند
 - ۳) مفعول، مسند، قید
 - ۴) مفعول، قید، نهاد

۷۶ در مصراع زیر نقش واژه‌های مشخص شده، کدام است؟

- جور کشم بنده وار ور کشدم حاکمست
- ۱) مسند، وصفی، مفعول، نهاد
 - ۲) مفعول، قید، مفعول، نهاد
 - ۳) مسند، وصفی، نهاد، مسند
 - ۴) مفعول، قید، مفعول، مسند

۷۷ نقش دستوری «موصوفها» در عبارت زیر به ترتیب کدام است؟

- «منابع دقیق مقاله در پایان هر مدخل و در پایان مجلد آخر ذکر شده است.»
- ۱) نهاد - مضاف‌الیه - مضاف‌الیه
 - ۲) نهاد - متمم - مضاف‌الیه
 - ۳) مضاف‌الیه - مضاف‌الیه - مسند
 - ۴) مضاف‌الیه - متمم - مضاف‌الیه

۷۸ نقش کلمات مشخص شده به ترتیب در همه‌ی ابیات به جز بیت کاملاً درست است.

- ۱) ما همه هم‌دلیم و هم‌راهیم / جمله از یک شراب سرمستیم (بدل - مسند)
- ۲) صد هزاران سال ابلیس لعین / بود ز ابدال و امیرالمؤمنین (مضاف‌الیه - متمم)
- ۳) یک سر مو از تو نتواند برید / چون قلم بر تو چنان خطی کشید (متمم - مفعول)
- ۴) چون خدو انداختی در روی من / نفس جنیید و تبه شد خوی من (مسند - نهاد)

۷۹ نقش دستوری موصوف‌ها در مصراع دوم، به ترتیب کدام است؟

- «متاب از روزن ای ماه دل‌افروزم، چه اصراری / که شمع کشته‌ام بینی و زندان غم‌افزا را»
- ۱) مسند، مفعول ۲) مفعول، مسند ۳) مضاف‌الیه، مفعول ۴) مسند، مضاف‌الیه

۸۰ در عبارت زیر چند گروه اسمی «نقش مسندی» دارند؟

«برخی شعر غنایی را حاصل آرامش نسبی پس از جنگ‌های پی‌درپی می‌دانند. در شعر فارسی، وسیع‌ترین افق معنوی و عاطفی، افق شعرهای غنایی است. غزل فارسی که یکی از سرشارترین حوزه‌های شعر است، نمونه‌ی کاملی است که می‌توان همه‌ی انواع غنایی شعر را به خوبی در آن دید. در غزل حافظ، مسائل اجتماعی که با ساختی غنایی و بر اساس «من» گسترده و اجتماعی شاعر بیان می‌شود، با مسائل خصوصی از قبیل مرثیه‌ی دوست یا فرزند، مباحث فلسفی، هجو، طنز، وصف طبیعت و تغزل و به هم می‌آمیزد و در یک زمینه‌ی کلی عرفانی سیر می‌کند.»

۱) ۶ ۲) ۵ ۳) ۴ ۴) ۳

۸۱ نقش کدام کلمه‌ی مشخص شده در بیت زیر نادرست است؟

«مادر سنگ‌دلت تا زنده است / شهد در کام من و توست شرنگ»

جزء فعل نهاد مضاف‌الیه مسند

۱) زنده ۲) شهد ۳) تو ۴) شرنگ

۸۲ اگر نقش واژه‌ی «رخش» را در ابیات زیر، بر اساس متمم فعل، مسند، مضاف‌الیه، مفعول مرتب نماییم، کدام گزینه

پاسخ درست است؟

- الف) همی رخس خوانیم و بور ابرش است به‌خوبی چو آب و به رنگ آتش است
- ب) تهمتن به پیش سپه حمله برد عنان را به رخس تکاور سپرد
- ج) اگر تن به حضرت نیارم عجب نی که رخس سزاور رستم ندارم
- د) چنین گفت رستم خداوند رخس که گر نام خواهی درم را ببخش
- ۱) الف، ج، د، ب ۲) الف، د، ب، ج ۳) ب، الف، ج، د ۴) ب، الف، د، ج

۸۳ نقش واژه‌های مشخص شده در همه‌ی عبارت‌ها به جز عبارت کاملاً درست بیان شده است.

- ۱) دم غروب بود که فراش قدیمی مدرسه دم در خانه‌مان خبرش را آورد. (مسند، قید، مضاف‌الیه)
- ۲) دستی روی شانه‌ام نشست و فریادم را خواباند، برگشتم. پدرش بود. (قید، نهاد، مسند)
- ۳) گویا یارو خودش پشت فرمان بوده و بعد هم هول شده و در رفته. (قید، نهاد، بدل)
- ۴) نفهمیدم لاغر بود و یا چاق، یعنی ندیدم، اما هن‌هن می‌کرد. لذت می‌بردم (مسند، گروه فعلی، جزء پیشین فعل)

۸۴

نقش کلمات مشخص شده در متن زیر به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟
 حسنگ، پیدا آمد بی‌بند، جبه‌ای داشت حبری رنگ با سیاه می‌زد، خَلق‌گونه و دزاعه و ردایی سخت پاکیزه».
 (۱) قید، مفعول، قید، مفعول (۲) مسند، مفعول، قید، نهاد (۳) قید، نهاد، نهاد، مفعول (۴) مسند، مفعول، قید، مفعول

۸۵

اجزای جمله‌ی زیر با کدام گزینه منطبق است؟

«بارن هوا را سرد گردانید.»

- (۱) نهاد + مفعول + مسند + فعل
 (۲) مفعول + نهاد + مسند + فعل
 (۳) نهاد + متمم + مفعول + مسند
 (۴) نهاد + مفعول + فعل

۸۶

نقش اصلی یا تبعی واژه‌های مشخص شده، در متن زیر به ترتیب کدام است؟
 «مرد کت چرمی قلیچماقی که ریخت شوفرها را داشت، جواب داد: چه‌طور صاحب نداره؟ مگر بی‌صاحب هم می‌شه؟

پوستش، خودش، دست کم پانزده تومن می‌ارزه.»

- (۱) مضاف‌الیه، مفعول، مفعول، بدل، ضمیر
 (۲) وصفی، نهاد، مسند، نهاد، ضمیر
 (۳) مضاف‌الیه، مفعول، مفعول، نهاد، قید
 (۴) وصفی، مفعول، مفعول، بدل، قید

۸۷

در بیت زیر مفهوم «طایر قدس» در همهی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی درست است.

- «همتم بدرقه‌ی راه کن ای طایر قدس»
 (۱) انسان کامل (۲) خضر (۳) مراد (۴) مرید
 که دراز است ره مقصد و من نوسفرم»

۱) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مجاز (بیت «د»): گلشن: مجاز (با رابطه‌ی شباهت از دنیا/

گل: مجاز از بهار

تضاد (بیت «ه»): دوستان ≠ دشمن

تلمیح (بیت «ب»): اشاره به فرمان‌روایی حضرت سلیمان (ع) بر همه‌ی موجودات

پارادوکس (بیت «ج»): رمیدن در عین انس گرفتن و آشنایی

حس آمیزی (بیت «الف»): دیدن تلخی

۲) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جناس ناقص: ماه و چاه

۲) تشبیه: خود به نامه/ نسیان (فراموشی) به دیوار

۳) تلمیح: اشاره به داستان اسکندر و چشمه‌ی آب و حیات

۳) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف (ع)

۳) تشبیه: تشبیه خانه به زندان/ هر که به سعدی

۴) تضاد: درد ≠ درمان

۴) گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

پیام فرخی یزدی در بیت صورت سؤال، توجه به نظر و رأی مردم است، اما در بیت گزینه‌ی ۱، شاعر (اقبال لاهوری) توجه به نظر جمهور (عموم مردم) را باز کردنِ ریسمان از گردن دیو می‌داند و آن را نکوهش می‌کند.

۵) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم ابیات ۱، ۲ و ۴ سخن از زندان و شکوایه‌ای از عدم آزادی است. بیت سوم نیز

اگرچه از همان غزل انتخاب شده است؛ ولی مفهوم متفاوتی دارد.

مفهوم بیت ۳: من معشوقی برای دلبری و طنّازی ندارم و الا از فرهاد نیز در رسم عاشقی، استادترم.

۶) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی بیت سؤال: زمانی که انسان همت کند و به خورشید کمال دست یابد هرگز به ذره‌ی

ناچیزی بسنده نخواهد کرد. (همت، انسان را به کمال می‌رساند.) همین مفهوم از بیت ۲ دریافت می‌شود.

۷) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی بیت سؤال: هرکس درون خانه‌ی خود حکم پادشاه را دارد؛ بنابراین از حدود خود

تجاوز مکن و پیوسته سلطان باش.

معنی بیت ۲: هیچ‌کس در خانه‌ی خود خرد و کوچک نیست؛ همان طور که جغد تا زمانی که در ویرانه مسکن گزیده

است، هم‌چنان بزرگ است. (شاه ویرانه‌ی خود است.)

۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشبیه: شمشاد قد / مجاز: شیرین دهن (خوش سخن) / ایهام: قلب ← ۱- دل ۲- میانه و مرکز سپاه / ایهام تناسب: خسرو ← ۱- معنی قابل قبول پادشاه، سرآمد ۲- معنی غیرقابل قبول، خسرو پرویز که با شاه و شیرین تن اسب دارد. بیت، جناس و تلمیح و حسن تعلیل ندارد.

۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی هر کدام از ابیات:
 (۱) هرکس گل را مانند آینه‌ی عبرت بداند و در برگ‌های گل خزان را ببیند، خون می‌گیرد: عبرت‌پذیری
 (۲) صبر کن و دندان به جگر بفشار که از این راه، انسان‌های پاک در همه‌ی امور موفق شده‌اند: توصیه به شکیبایی و راه‌گشا دانستن صبر
 (۳) انسان اهل معنی و حقیقت بین حتی اگر یار در پرده باشد هم حسن یار را آشکارا می‌بیند، پس اگر اهل معنی باشی به صورت هم‌بنگاری معنی را می‌بینی. در این‌جا تأکید بر حقیقت‌بینی و نفی ظاهر‌بینی است و ارتباطی با ریاکاری و مذمت تزویر ندارد.
 (۴) ما دستمان تهی است و زندگی مرفه و شادمانی نداریم اما آرامش ما از سلاطین بزرگ بیش‌تر است: مناعت طبع

۱۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
 الف) عاشق از عشق خسته نمی‌شود.
 ب) تنفر از اجانب و بیگانه‌ستیزی
 ج) عاشق برخلاف آداب و عرف جامعه رفتار می‌کند.
 د) فراغت در عین فقر (وارستگی شاعر)

۱۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیت تضاد، تشخیص و ایهام ندارد.
 «چشم برداشتن» کنایه از «قطع امید کردن»
 «مه کنعان» استعاره از «حضرت یوسف (ع)»
 «عزیزی چون مه کنعان در سفر داریم»: تشبیه
 تلمیح به داستان حضرت یوسف (ع)
 «عزیز» در معنی «گرامی و ارزشمند» در بیت به کار رفته، در معنی «عزیز مصر یا مه کنعان» تناسب دارد.
 چون (چگونه) و چون (مانند) ← جناس تام (همسان)

۱۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:
 گزینه (۱): «کوی» و «روی»: جناس / مصراع دوم: تلمیح به داستان یوسف (ع) / اغراق ندارد.
 گزینه (۲): «صورت» و «معنی»: تضاد / «گنج معنی»: تشبیه
 گزینه (۳): «مهر رخ»: تشبیه / «جهان» مجاز از «مردم» / جناس ندارد.
 گزینه (۴): «میخانه عشق» و «پیمانۀ عشق»: تشبیه / «قطره بودن بحر»: پارادوکس / حسن آمیزی ندارد.

۱۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
 گزینه (۱): چون سکندر و چشمه حیوان شب: تشبیه / «عالم» مجاز از «مردم» / تلمیح دارد به داستان سکندر و خضر و نوشیدن آب حیات
 گزینه (۲): تلمیح و مجاز ندارد.
 گزینه (۳): تلمیح و تشبیه ندارد.
 گزینه (۴): مجاز ندارد.

- ۱۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زلف تو هم چون دام فلک است: تشبیه / «قلب» ایهام تناسب ← قلبی، در معنای قلب با دل تناسب دارد. / یوسف که عزیز مصر است: تلمیح / «صید کردن دل‌ها» کنایه از «عاشق کردن»
- ۱۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مرگ باعث بقاست: پارادوکس / بیت جناس ندارد.
گزینه (۱): رنگ تعلق: حس آمیزی / «چرخ کبود» استعاره از «آسمان»
گزینه (۱): تلمیح به داستان خسرو و فرهاد / نه کاری است شگفت: «نه است» با «است» ← تضاد
گزینه (۴): «نمک‌شناس» کنایه از «ناسپاس» - «نمک‌شناس»: ایهام (۱- نمک را نمی‌شناسد، ۲- ناسپاس)
- ۱۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:
گزینه (۱): تناقض ندارد. شکر وصل: تشبیه
گزینه (۲): ایهام ندارد. خسرو و شیرین: تلمیح
گزینه (۳): «سرگرم» کنایه از «مشغول شدن» / اسلوب معادله ندارد.
گزینه (۴): حسن تعلیل دارد: دلیل سرخی لاله خون تاجداران است. / چشم کوهسار: تشخیص
- ۱۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. داستان شیرین و فرهاد ← تلمیح
فلک سخن ← اضافه تشبیهی (تشبیه سخن به «فلک»)
ایهام تناسب ← خسرو: پادشاه در معنای عام / خسرو پادشاه عاشق شیرین که با شیرین و فرهاد تناسب دارد. حس آمیزی ندارد.
- ۱۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه (۲): بحر ← بهر / گزینه (۳): فراق ← فراغت / گزینه (۴): غیر ← قیر
- ۱۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
در این بیت «شکر» ایهام دارد: ۱. ماده شیرین ۲. زن خسرو پرویز
«شیرین» ایهام تناسب: ۱. نام زن ۲. مزه شیرین که با شکر تناسب دارد.
شکر: مجاز از شیرینی، تلمیح به داستان خسرو شیرین دارد.
- ۲۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارت سؤال و ابیات ۱، ۳ و ۴ همگی به این مفهوم اشاره دارند که: آدمی از عالم بالاست و موقت در این دنیای خاکی اقامت دارد و سرانجام به همان‌جا برخواهد گشت.
در بیت دوم، شاعر از راهنما و پیر روحانی برای سیر عارفانه خود مدد می‌جوید.
- ۲۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
فرخی سیستانی را با فرخی یزدی اشتباه نگیرید.
- ۲۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- ۲۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
همت پیران: دعای خیر عارفان کامل در حق مریدانشان که آنها را در پیمودن مسیر عرفان یاری می‌کند.
بنابر این معنی، همت پیران در حق مریدان مانند قوتی است که تیر از کمان می‌گیرد.
- ۲۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مضمون مشترک در گزینه‌ی ۱: ثابت قدم بودن و پایداری بر مسلک و مرام
مضمون مشترک در گزینه‌ی ۲: مناعت و برتری ناشی از قناعت
مضمون مشترک در گزینه‌ی ۳: جان دادن در راه دفاع از میهن

- ۲۵) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه (۱): ترجیه ← ترجیح / گزینه (۲): بحر ← بهر / گزینه (۴): بی مایع ← بی مایه
- ۲۶) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خوش خبری صبا: تشخیص / صبا، سبا ← جناس / تلمیح به داستان حضرت سلیمان / تشبیه: صبا ← هدهد است.
نکته: در گزینه (۱) تشخیص نداریم.
- ۲۷) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف (ع) // استعاره: __
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۲) جناس تام: تار (رشته‌ی مو)، تار (تاریک) // تشبیه: صبح امید (اضافه‌ی تشبیه‌ی)
(۳) کنایه: چشم به راه کسی داشتن کنایه از انتظار آمدن او را کشیدن /
تشخیص: نسبت دادن چشم و چشم گشودن به آسمان
(۴) واج آرایی: تکرار صامت «د» (۷ بار)، «ر» (۸ بار) و مصوت بلند «ا» (۶ بار) /
تکرار: تکرار واژه‌ی «درد» (۲ بار)
- ۲۸) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی درست سایر واژه‌ها:
(۱) اجانب: جمع اجنبی، بیگانگان
(۳) چهار نعل: نوعی دویدن اسب به سرعت، شتابان
(۴) مذموم: ناپسند، نکوهش شده
- ۲۹) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- ۳۰) گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
- گزینه‌ی «۱»: «لعل» استعاره از لب‌های یار است. // در کوچکی دهان یار اغراق شده است.
گزینه‌ی «۲»: «دور»: ایهام تناسب دارد: ۱- پیرامون که باللب تناسب دارد. ۲- دوران و روزگار (وقتی که همه‌ی توجه‌ی مردم روزگار معطوف لب توست) // تلمیح دارد به جان بخشی دم عیسی‌ی مریم (ع)
گزینه‌ی «۳»: «راست - خم» تضاد دارند. // علت خم و راست بودن ابروها و مژه‌های یار، پیوسته در سجده رفتن و برخاستن برای تکریم زیبایی چهره‌ی یار عنوان شده است ← حسن تعلیل
گزینه‌ی «۴»: «جم - جام» جناس ناهمسان // تشبیه دیده نمی‌شود.
- ۳۱) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابیات ۱ - ۳ در باب مبارزات مشروطه و دوران محمدعلی شاه است در حالی که در بیت چهارم سخن از جنگ جهانی است.
- ۳۲) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه وطن به معنای جایگاه است.
- ۳۳) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تلمیح: به آتش افکندن حضرت ابراهیم (ع)، تناسب: منجنيق، آتش، عذاب، ابراهیم.
- ۳۴) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها: در بیت الف واژه‌ی «لاله» ایهام دارد: گل لاله و چراغ لاله. بیت ب، تلمیح به داستان در چاه افتادن حضرت یوسف (ع) دارد. واژگام بادام، مغز و پسته دارای تناسب هستند. جناس در بیت د، در واژه‌های شمس (شمس تبریزی) و شمس (خورشید) به کار رفته است.
- ۳۵) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به هوش آمدن ملت در گزینه‌ی ۱، فرقه‌بازی احزاب در گزینه‌ی ۲، سلطنت حسن و مخالفت با جمهور در گزینه‌ی ۳، از واژگانی هستند که غزل را به سمت مضامین اجتماعی برده‌اند.

۳۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۲۷)

۳۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

ایهام: قلب ۱- دستگاه مرکزی گردش خون ۲- مرکز سپاه/ زدن ۱- ضربه زدن ۲- حمله کردن/ پارادوکس بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تشبیه: درخت غم (اضافه‌ی تشبیهی) / کنایه: پشت پا زدن: کنایه از اعتنا نکردن و بی‌اهمیت جلوه دادن/ از ریشه زدن: کنایه از به طور کامل نابود کردن

۲) حس آمیزی: زندگی تلخ/ استعاره: شیشه: استعاره از زندگی

۴) تشخیص: نسبت دادن جگرگاه به بیستون و این که جگرگاه بیستون خواب ببیند. / تلمیح: اشاره به داستان فرهاد کوه‌کن

۳۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه (۱): ز مصرش بوی پیراهن شنیدی: بو شنیدی ← حس آمیزی / تضمین ندارد.

گزینه (۲): عارض نسرين و چشم نرگس ← تشخیص و استعاره / «نسرین» و «نرگس»، «عارض» و «چشم» ← تناسب

گزینه (۳): تخت جم: تلمیح به جمشید کیانی / جام جم تناقض ندارد.

گزینه (۴): پرده برون افتادن ← کنایه / جناس همسان وجود ندارد. / «پرده» در هر دو مصراع به معنی «حجاب» است.

۳۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم صورت سؤال نیازمندی به راهنما است در حالی که بیت گزینه‌ی ۲ با بیان عدم نیاز به قبله‌نما مفهوم مخالف این بیت را بیان می‌کند.

۴۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی موارد:

د) «یدالله فوق ایدیهم» تضمین به آیه ۱۰ سوره فتح

ب) «دردسر» کنایه از «زحمت و گرفتاری»

ه) واژه‌های «لیلی و مجنون» اشاره به داستان «لیلی و مجنون»: تلمیح

الف) «دود» استعاره از «غم و اندوه»

و) خون خوارتر ← ایهام: ۱- خوردن خون، ۲- ظالم و ستمگر

ج) «خر کسی از روی پل گذشتن» یک تمثیل عامیانه و ضرب‌المثل است.

۴۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. روز سیاه: تناقض (پارادوکس) / نور دیده: ایهام (۱- روشنی چشم ۲- کنایه از فرزند نورچشمی) / تلمیح بر داستان حضرت یعقوب و یوسف و زلیخا / سیاه و روشن: تضاد

۴۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. استعاره و مجاز ← شکر (خنده یار و یا لب او) / کنایه ← جای خنده است (کنایه از مسخره بودن چیز بی‌ارزش در برابر چیز ارزشمند) / تلمیح به داستان خسرو و شیرین نظامی (البته گزینه‌ی ۴ هم می‌تواند پاسخ درست باشد).

- ۴۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اسلوب معادله (بیت ب): ملامت‌گو / درنیافتن میان عاشق و معشوق = چشم نابینا / ندیدن هیچ چیز، به ویژه اسرار پنهانی
کنایه (بیت ج): گره از پیشانی گشادن کنایه از پایان بخشیدن به ناراحتی و تندخویی
جناس ناقص (بیت الف): جهان، جان / می‌دانم، می‌دانی / می‌دانی، می‌خوانی
تشبیه بلیغ (بیت ه): باد پریشانی (اضافه‌ی تشبیهی)
تلمیح (بیت د): اشاره به آفرینش انسان و پیروی فرشتگان از فرمان خداوند مبنی بر سجده بر حضرت آدم (ع)
- ۴۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مجاز: - / جناس: -
بررسی آرایه در سایر گزینه‌ها:
۱) تلمیح: اشاره به روایت زندگی حضرت یوسف (ع) / حس آمیزی: شنیدن بو
۲) استعاره: گریبان سخن (اضافه‌ی استعاری) / نغمه‌ی حروف: تکرار صامت‌های «ن» (۶ بار)، «د» (۵ بار) و «س» (۳ بار)
۴) کنایه: سفید شدن دیده: کنایه از نابینا شدن / تشبیه: خود [شاعر] به پیر کنعان (حضرت یعقوب (ع))
- ۴۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت سؤال گفته شده که «ملت‌هایی در تاریخ زنده می‌مانند که خردمندانی داشته باشند و این صاحبان قلم و خرد هستند که ممالک را مشهور می‌سازند»، این مفهوم تا حدود زیادی با بیت گزینه (۴) قرینه دارد چراکه در این بیت نیز گفته شده است «شهرت ملت به این دلیل است که صاحب‌قلمی چون تو دارد».
گزینه (۱): انسان با سختی کشیدن دارای فضیلت می‌شود.
گزینه (۲): کسی که لاف داشتن چیزی را بزند که ندارد، بی‌خرد است.
گزینه (۳): از فیض و برکت اهل خرد، همواره نوشته‌ها و آثار در سرزمین افزایش می‌یابد.
- ۴۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: وطن دوستی و عشق به میهن. در گزینه (۴) شاعر «وطن را بدون معشوق (که از دیارش دور گشته است) چون شام غریبان» می‌داند.
- ۴۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه (۱): فرخی سیستانی شاعر قرن پنجم سراینده‌ی غزل اجتماعی نیست.
گزینه (۲): هیچ‌کدام سراینده‌ی غزل اجتماعی نیستند.
گزینه (۴): شهریار (محمدحسین بهجت تبریزی) و مولوی، سراینده‌ی غزل اجتماعی نیستند.
- ۴۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- ۴۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
گزینه (۱): «سیل» استعاره از «اشک» / «چشم من سیل براند» اغراق در «بسیار گریستن»
گزینه (۲): ترنج و یوسف و بریدن دست: تلمیح / جمال از پرده بنمایی: کنایه
گزینه (۳): هیچ‌کدام از آرایه‌ها را ندارد.
گزینه (۴): سر به گریبان بودن: کنایه / سرو و زر: جناس
- ۵۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «روندگان» املائی درست کلمه است. در املائی کلماتی چون «بندگان، دیوانگان» باید توجه داشت که «ه بیان حرکت» هنگام جمع بستن با «ان» نباید نوشته شود. «فراغ، برخاست، خان» از نظر املائی اهمیت دارند.

- ۵۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۱) جناس ناقص: ماه و چاه
 (۲) تشبیه: خود به نامه / نسیان (فراموشی) به دیوار
 (۳) تلمیح: اشاره به داستان اسکندر و چشمه‌ی آب حیات
- ۵۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت مذکور از کتاب «قصص الانبیاء» برگزیده شده است.
- ۵۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
 گزینه ۲) زنگ غم: تشبیه، بدگل و خوشگل: تضاد
 گزینه ۳) صلیب زلف: تشبیه، تلمیح به مرده، زنده کردن حضرت مسیح
 گزینه ۴) گل و خار: تضاد در بیت آرایه‌ی اغراق به چشم می‌خورد: ماه تو را می‌بیند، پنهان می‌شود.
- ۵۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه بین واژه‌های «جان و جسم - لطیف و کثیف - شمع فروزان و شب یلدا» تضاد برقرار است و بین «جان و جهان» جناس ناهمسان.
 گزینه‌ی ۱: استعاره: «خزان لشکر سرما را می‌آورد» تشخیص و استعاره دارد / ایهام: ندارد.
 گزینه‌ی ۲: مجاز: ندارد / تشبیه: زلف به دل ترسا
 گزینه‌ی ۳: تناقض: ندارد / تلمیح: به جان‌بخشی حضرت مسیح اشاره شده است.
- ۵۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
 الف) حس آمیزی: سوزنده شعر (= شعر سوزنده)
 ب: مجاز: دریا مجاز از غم (= عشق) است.
 ج) تلمیح: به داستان چشمه‌ی حیات اشاره شده است.
 د) ایهام تناسب: سودا به معنی عشق است و در معنی تجارت با دادوستد و بازار ایهام تناسب می‌سازد.
 ه) کنایه: «از پا افتادن» کنایه از نابود شدن و «به سرگردیدن» کنایه از نهایت حیرت و گم‌گشتگی است.
- ۵۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه‌ی ۱ این است که مردم خودشان باید فکری به حال خودشان کنند.
- ۵۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشبیه: مصر دل / تو [مثل] یوسف مصر شدی / دیده‌ی من یعقوب وار است / دیده‌ی یعقوب وار من [مانند] دجله‌ی بغداد شده است. استعاره: جان استعاره از معشوق اغراق: شاعر در اشک ریختن خود اغراق کرده و آن را همانند دجله دانسته است.
 ایهام تناسب: «عزیز» در این بیت به معنی محبوب است، اما در معنی مقامی در دبار مصر باستان، با «یوسف» ایهام تناسب می‌سازد.
- ۵۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به غزل‌هایی که محتوای آن‌ها بیشتر مسائل سیاسی و اجتماعی است، غزل اجتماعی می‌گویند (صفحه‌ی ۲۹ کتاب درسی). در سه بیت نخست، کم و بیش مسائل سیاسی و اجتماعی مطرح است، اما در گزینه‌ی ۴ سخنی از مسائل اجتماعی یا سیاسی به میان نیامده است.
- ۵۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۳: توصیف ناکامی و ناامیدی
 مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: توصیف به قناعت‌ورزی

۶۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی آرایه‌ی تلمیح در ابیات:

الف) اشاره به داستان زال و سیمرغ

د) اشاره به روایت طوفان حضرت نوع (ع)

۶۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اشاره به داستان منصور حلاج و بر دار کردن او

۲) اشاره به ضرب‌المثل «جواب ابلهان خاموشی است».

۴) اشاره به داستان بیژن و منیژه

۶۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۲: ستایش قناعت و بی‌تعلقی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) توصیف ناکامی و اندوه

۳) نکوهش اهل زمانه

۴) خاکساری عاشق و دل‌خوشی به کم‌ترین بهره‌مندی از معشوق

۶۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. استعاره: بهار زندگی (به یک تعبیر، بهار استعاره از جوانی است.) / جان‌بخشی به بهار

زندگی / نسبت دادن چکیدن به آتش / کنایه: دامن کشیدن / آتش چکیدن / تلمیح: اشاره به داستان حضرت موسی

(ع) / نغمه‌ی حروف: تکرار صامت‌های «ن»، «د» / تشبیه: خود به نخل طور / جناس ناقص: بار، بهار

۶۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. املا‌ی درست واژه‌ها: مخذول: خوار، زبون گردیده / فراغ: آسایش و آرامش، آسودگی /

معاصی: جمع معصیت، گناهان

۶۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این گزینه «همت» یعنی توجه و عنایت خاص از جانب معشوق و در سایر گزینه‌ها به

معنی عزم و اراده و تلاش

۶۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

واژه همت در گزینه‌ی ۳، به معنی توجه و عنایت معشوق است اما در سایر گزینه‌ها یعنی عزم و اراده و پشتکار.

۶۷ گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی (۱): ای دل: تشخیص / سیل فنا: تشبیه و اغراق / فنا و هستی: تضاد / بنیاد هستی برکند: کنایه / مصراع دوم:

تلمیح / نوح و کشتیان و طوفان: تناسب

گزینه‌ی (۲): دشمنان و دوستان: تضاد / گرد برآور: کنایه / اول و آخر: تضاد

گزینه‌ی (۳): آفتاب جوانی: تشبیه / آفتاب جوانی غروب کرد: کنایه / شام: استعاره / آفتاب و غروب: تناسب

گزینه‌ی (۴): ماه: استعاره / ستم از سر گرفتن: کنایه

۶۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه (۱): تلمیح به سامری گوساله‌پرست و حضرت موسی دارد.

گزینه (۳): تلمیح به داستان «وامق و عذرا» دارد.

گزینه (۴): تلمیح به حضرت خضر و چشمه آب حیات دارد.

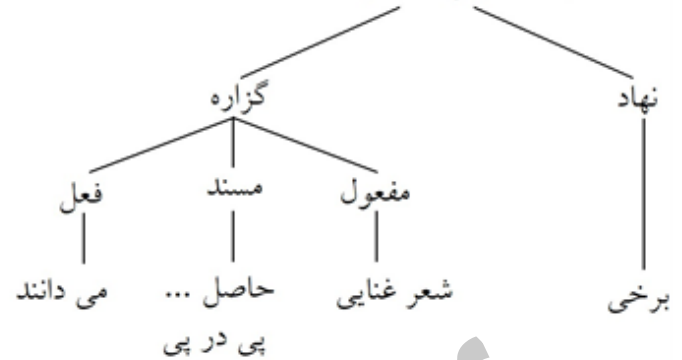
۶۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همه‌ی گزینه‌ها معتقدند «همت والای انسان‌ها می‌تواند کارها را خوب و عالی به انجام

برساند». گزینه (۴): به «اهمیت نیرو و توان بدنی» اشاره می‌کند.

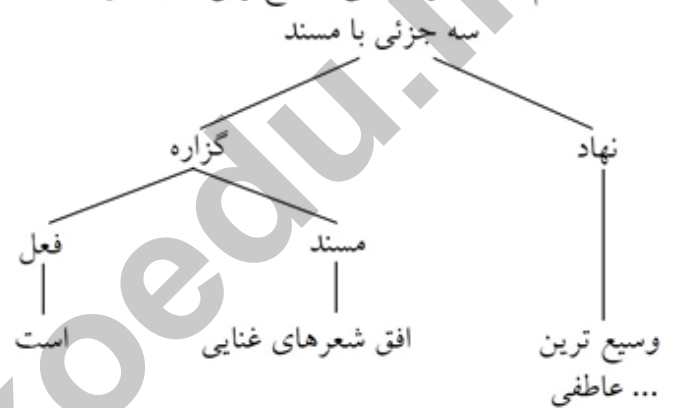
- ۷۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این بیت، نقش ضمیر مشخص شده متمم است؛ توفیق مفعول و من متمم است. فعل دادن به مفعول و متمم نیازمند است. در سایر ابیات نقش دستوری ضمائر مشخص شده مفعول است:
- ۱) مرا از بلای عشق آزاد کن
 ۲) مرا به غایتی برسان
 ۳) مرا عاشق‌تر از این کن که هستم
- ۷۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌ی ایران در این بیت، به معنی سپاه و لشکری از جانب ایران است.
- ۷۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت دو موصوف به‌کار رفته است که وقتی بیت را مرتب می‌کنیم، نقش دستوری آنها آشکار می‌شود:
- آن دو ماهر در آداب ضرب، هفتاد حرب را از یکدیگر رد کردند.
- ۷۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همت در بیت صورت سؤال به معنای «بلندنظری و جوانمردی» است و این معنی در ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ هم دیده می‌شود، ولی در بیت گزینه ۴ واژه همت به معنای «تلاش و کوشش» آمده است.
- ۷۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مرغ روحم که همی زد ز سر سدره صفیر عاقبت دانه خال تو فکندش در دام
 نهاد مفعول قید مفعول
- ۷۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. («ش» در گفتش: متمم) (قتل: متمم)
 (خموش = خموش (باش) فعل به قرینه محذوف است: مسند)
- ۷۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
 جور کشم بنده‌وار ورکشدم حاکم است
 مفعول قید مفعول مسند
- ۷۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این عبارت سه موصوف داریم که صفت‌های هر کدام داخل کمانک آمده است: منابع (دقیق) - (هر) مدخل - مجلد (آخر)
 نقش دستوری موصوف‌ها به ترتیب در گزینه‌ی نخست آمده است.
- ۷۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. لعین صفت است و ابدال مسند.
- ۷۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. جمله‌ی اول: برخی شعر غنایی را حاصل آرامش نسبی پس از جنگ‌های پی‌درپی می‌دانند.

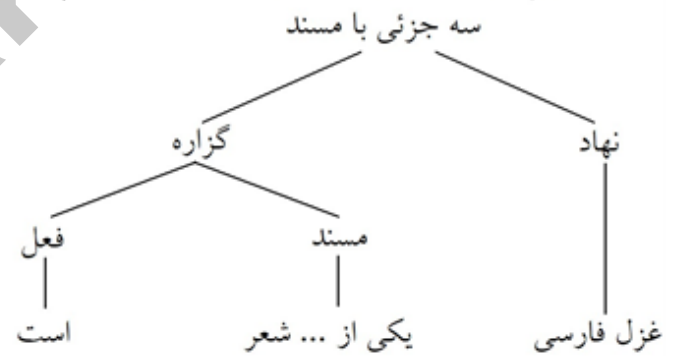
جمله‌ی دوم: در شعر فارسی، وسیع‌ترین افق معنوی و عاطفی، افق شعرهای غنایی است. چهار جزئی با مفعول و مسند

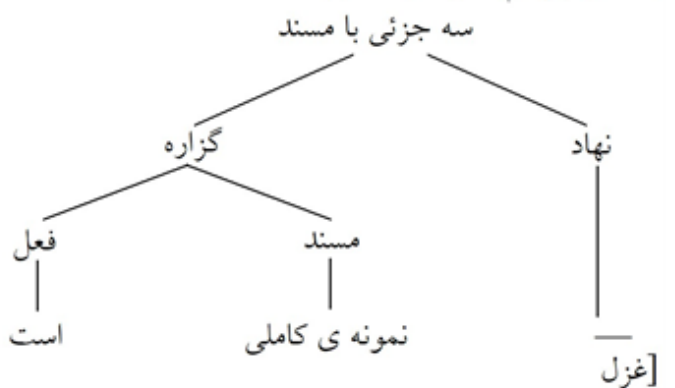
جمله‌ی دوم: در شعر فارسی، وسیع‌ترین افق معنوی و عاطفی، افق شعرهای غنایی است. سه جزئی با مسند

جمله‌ی سوم: غزل فارسی که یکی از سرشارترین حوزه‌های شعر است. سه جزئی با مسند

جمله‌ی چهارم: نمونه‌ی کاملی است. سه جزئی با مسند

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «زنده» مسند است و جزو فعل نیست!

۸۲ گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. الف) رخس: مسند ب) رخس: متمم ج) رخس: مفعول د) رخس: مضاف‌الیه

۸۳ گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۴: چاق = مسند، یعنی گروه اسمی معادل فعل، لذت: مفعول

۸۴ گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

«حسنک پیدا آمد بی‌بند، جبه‌ای داشت حبری رنگ با سیاه می‌زد، خلق‌گونه، دراعه و ردایی سخت پاکیزه»
 قید مفعول قید مفعول

۸۵ گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. گردانیدن (≈ کردن ≈ ساختن ≈ نمودن) جمله‌ی چهارجزئی با مفعول و مسند می‌سازد.

۸۶ گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. کتِ چرمی قلچماق
 هسته صفت صفت صفت

ریختِ شوورها را داشت (چه چیزی را داشت؟ ریختِ شوورها را). صاحب نداره (چه چیزی؟ صاحب).
 مفعول مفعول

پوستش، خودش، دستِ کم پانزده تومن می‌ارزه.
 بدل قید

۸۷ گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. سالک برای این که به «توحید» برسد باید منازل و مراحل را با سختی طی کند و این مراحل باید با اشراف و مراقبت یک انسان کامل و آگاه صورت گیرد. عرفا از انسان کاملی که ضرورتاً باید همراه نوسفران باشد، گاهی به طایر قدس و گاهی به خضر و مراد تعبیر می‌کنند.

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴

۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	۴
۶۱	۱	۲	۳	۴
۶۲	۱	۲	۳	۴
۶۳	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴

۶۵	۱	۲	۳	۴
۶۶	۱	۲	۳	۴
۶۷	۱	۲	۳	۴
۶۸	۱	۲	۳	۴
۶۹	۱	۲	۳	۴
۷۰	۱	۲	۳	۴
۷۱	۱	۲	۳	۴
۷۲	۱	۲	۳	۴
۷۳	۱	۲	۳	۴
۷۴	۱	۲	۳	۴
۷۵	۱	۲	۳	۴
۷۶	۱	۲	۳	۴
۷۷	۱	۲	۳	۴
۷۸	۱	۲	۳	۴
۷۹	۱	۲	۳	۴
۸۰	۱	۲	۳	۴
۸۱	۱	۲	۳	۴
۸۲	۱	۲	۳	۴
۸۳	۱	۲	۳	۴
۸۴	۱	۲	۳	۴
۸۵	۱	۲	۳	۴
۸۶	۱	۲	۳	۴
۸۷	۱	۲	۳	۴